

مطالعه مجتمع های فرهنگی و یادمانی از گذشته تا عصر حاضر و بررسی مبانی کلی طراحی این مجموعه ها^۱

ژیر مصطفی^۱، کامران علیزاده آذر*^۲

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران، zhir_van@yahoo.com

۲، * - دانشیار گروه معماری، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران، karo.alizadeh@gmail.com

چکیده

فرهنگ در مقام مجموعه ی داشته ها، یافته ها و آموخته های نظری انسان، رستگاه کنش ها و آفرینش های اوست. فرهنگ بسان خوان غنی و پرنعمتی است که مبانی نظری انسان را برای آفرینش مهیا می سازد. در این راستا معماری یادمانی در مقام گونه ای مهم از معماری، که با گذر قرن ها همچنان در زیستگاه های ما حضور قدرتمند معنایی و کالبدی داشته است، وابستگی و ارجاعات بی واسطه تری به فرهنگ دارد. معماری یادمانی گونه ای قدرتمند از ارائه است که با بهره گیری از زبان نمادین و قابلیت های معنایی و کالبدی خود به عنوان یک رسانه ی هنری تأثیرگذار، همواره یکی از بهترین گزینه ها برای بیان فرهنگی جوامع به شمار می رفته است. سابقه تاریخی هر کشور موجب شکل گیری فرهنگ آن جامعه می شود. فرهنگ هر جامعه نیز بر معماری آن جامعه تأثیر گذاشته و موجب شکل گیری معماری آن کشور می شود. از مهم ترین ویژگی های هنر معماری هدایتگری فرهنگی است. یکی از فضاهایی که هنرمند در آن می تواند دغدغه های ذهنی خود را از مسائل گوناگون به شکل مفاهیم مختلف در قالب آثار هنری جهت تأثیرگذاری بیشتر بر روی افراد جامعه عرضه نماید یک مرکز فرهنگی و هنری است. بر این اساس هدف پژوهش حاضر مطالعه مجتمع های فرهنگی و یادمانی از گذشته تا عصر حاضر و بررسی مبانی کلی طراحی این مجموعه ها می باشد روش تحقیق توصیفی تحلیلی است. در کل می توان نتیجه گرفت که این مراکز، با ارزش ترین و پرثبات ترین عناصر زیربنایی ملی در هر کشور محسوب می شوند که بیشترین دانش های بالقوه از طریق آن ها جمع آوری و ذخیره شده و سپس بازتاب می یابند. از طرف دیگر وجود تعدد فرهنگ و اقوام مختلف، می تواند زمینه ارتباط و گسترش فرهنگ ها را فراهم سازد و ایجاد مکان مناسب جهت ارائه بازی های محلی، اعتقادات و آداب و رسوم خاص می تواند عاملی برای حفظ فرهنگ محلی در میان یک قوم و همچنین جاذبه و سرگرمی مناسب برای اقوام دیگر باشد.

واژه های کلیدی: فرهنگ، فرهنگسرا، یادمان، رابطه فرهنگ و هنر.

^۱ این مقاله برگرفته از رساله کارشناسی ارشد نویسنده اول با موضوع «طراحی مجتمع فرهنگی یادمانی حج بر مبنای الگوی سیر از کثرت به وحدت در مهاباد» است که در تاریخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۲ به راهنمایی جناب آقای دکتر کامران علیزاده آذر در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز با موفقیت مورد دفاع قرار گرفته است.